

ชื่อเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ผู้วิจัย ดร.นวพรรดี นามพุธา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สอบถามกลุ่มเป้าหมาย 175 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ระยะที่ 2 ศึกษาวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 กลุ่มเป้าหมาย 111 คน สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อกำหนดวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อยืนยันวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและวิธีวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยทดลองใช้ ณ โรงเรียนสารคามพิทยาคม โรงเรียนบรปือวิทยาคาร โรงเรียนเขวไร่ศึกษา และโรงเรียนยางวิทยาคม กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 513 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ขาดระบบการบริหารและระบบการทำงานที่มุ่งคุณภาพ เพื่อให้ก้าวสู่เป้าหมายในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ขาดการกำหนดรูปแบบและวิธีการพัฒนาบุคลากรและสามารถปฏิบัติตามแผนอย่างได้ดี และขาดการเสริมหรือสนับสนุนให้โรงเรียนมีระบบหรือวิธีการ

ที่จะพัฒนาโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ส่วนข้อเสนอแนะควรมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาในหลักสูตรของสถานศึกษา ควรดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการอย่างหลากหลายและเหมาะสม ควรมีการกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่สำคัญในระดับที่โรงเรียนพอใจไว้ เพื่อสะดวกในการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. การศึกษาวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีการกำหนดวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่ได้เป็นที่นำเอาองค์ประกอบการพัฒนา ประกอบด้วย 1) การเตรียมการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ 2) การดำเนินการตามวงจรคุณภาพ PDCA ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนา และ 3) การสรุปผลและการรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นหลักการพัฒนาที่สามารถปฏิบัติให้เห็นผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมาย

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมพัฒนา หลังการอบรมพัฒนาตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมผู้เข้ารับการอบรมพัฒนา มีความพึงพอใจมากที่สุด และมีข้อเสนอแนะ คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้ปกครองได้มีส่วนเข้าร่วมการติดตามตรวจสอบกับคณะกรรมการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้ง ส่วนผลการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐาน

ค

การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพด้านนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการบริหารจัดการศึกษา หลังดำเนินการตามวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความคิดเห็นรวมทุกด้านว่า มีคุณภาพระดับดีมาก และผลการประเมินผลความสำเร็จพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน

ผลงานวิชาการ สพม. เขต 26